

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 15

DOM
2014-11-06
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
20620-14

Sida 1 (7)

KONKURRENSVERKET	
2014-11-06	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Bogfelts Installationer och Entreprenad AB, 556369-4925

Ombud: Advokaterna Catharina Baerselman och David Nilsson
Bird & Bird Advokat KB
Box 7714
103 95 Stockholm

MOTPART

Täby kommun

Ombud: Advokat Maria Pedersen
Advokatfirman Pedersen AB
Box 3462
103 69 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 541969

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

08:00-16:30

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Täby kommun upphandlar drift och löpande underhåll av offentlig belysning inklusive investeringsarbeten (dnr SBN 292/2013-33). Upphandlingen görs i form av ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) med det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet som grund för tilldelning av kontrakt. Kommunen har beslutat att One Nordic AB (One Nordic) ska tilldelas kontraktet.

Bogfelts Installationer och Entreprenad AB (Bogfelts) ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Rättelsen ska bestå i att kommunen förkastar One Nordics anbud.

Bogfelts anför sammanfattningsvis följande. One Nordics anbud uppfyller inte alla obligatoriska krav i upphandlingen och borde därför ha förkastats. Enligt förfrågningsunderlaget ska anbudsgivaren, om andra företags tekniska eller yrkesmässiga kapacitet åberopas, bifoga intyg som styrker att anbudsgivaren verkligen disponerar över denna kapacitet. Under rubriken "Särskilda resurser" ställs kravet att anbudsgivaren ska ha viss utrustning tillgänglig under entreprenadtiden, bl.a. traktorgrävare och kranbil. Detta är ett krav på teknisk och yrkesmässig kapacitet. One Nordic anger i sitt anbud att bolaget kommer att använda sig av ett annat företag som underentreprenör för bl.a. traktorgrävare, grävare och kranbil. I anbudet anger One Nordic också att bolaget kommer att använda sig av underentreprenörer i den utsträckning som egna resurser inte räcker till. Detta kan inte tolkas på annat sätt än att One Nordic åberopar kapacitet hos underentreprenören för att uppfylla kravet i förfrågningsunderlaget. Av förfrågningsunderlaget och 11 kap. 12 § LOU följer då att One Nordic måste visa att bolaget förfogar över åberopade resurser. Enligt förfrågningsunderlaget ska intyg ges in. Eftersom One Nordic inte gjort det

skulle bolagets anbud rätteligen ha förkastats. Det saknar betydelse om kommunen inför ett eventuellt avtalstecknande kräver kopia av ett samarbetsavtal mellan anbudsgivaren och underentreprenören. Bogfelts anbud hade näst lägst utvärderingspris och hade antagits om One Nordics anbud förkastats. Bogfelts har således lidit eller riskerar att lida skada.

Kommunen yrkar att ansökan om överprövning ska avslås och anför i korthet följande. One Nordics anbud uppfyller alla krav i upphandlingen. Det är riktigt att anbudsgivare som vill åberopa andra företags tekniska eller yrkesmässiga kapacitet har möjlighet att göra det. Anbudsgivaren måste dock inte styrka genom intyg att anbudsgivaren förfogar över samtliga *eventuella* underentreprenörer. Tvärtom anges att kommunen inte förrän vid avtalstecknandet kommer att kontrollera tillgången till eventuella underentreprenörer. One Nordic har inte heller angett att underentreprenörer ska användas för teknisk eller yrkesmässig kapacitet. Kravet på särskilda resurser, som traktorgrävare och kranbil, är inte ett krav på teknisk eller yrkesmässig kapacitet. Av förfrågningsunderlaget framgår att inget intyg eller bevis behöver bifogas i fråga om särskilda resurser. På flera ställen i One Nordics anbud framgår att One Nordic har all den tekniska och yrkesmässiga kapacitet som krävs för att kunna fullgöra uppdraget. One Nordic intygar också att bolaget inte åberopar annat företags kapacitet. Enbart om det, mot all förmodan, skulle vara så att bolagets egna resurser inte skulle räcka till anger One Nordic att underentreprenörer finns tillgängliga. Det skulle t.ex. kunna vara fråga om att uppdragets omfattning ökar på ett oförutsett vis. Uppgiften om eventuella underentreprenörer är således överskottsinformation, dvs. information som inte behövs för att bedöma om anbudsgivaren uppfyller ett krav. Det skulle för övrigt strida mot proportionalitetsprincipen att utesluta One Nordics anbud enbart på den grunden att One Nordic inte bifogat ett åtagande från den eventuella underentreprenören.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Principer för offentlig upphandling

Upphandlande myndigheter ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av dessa principer eller mot någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Detta framgår av 16 kap. 6 § LOU.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om kommunen har brutit mot LOU genom att inte förkasta One Nordics anbud på den grund som Bogfelts anger. Avgörande är om One Nordic ska anses ha åberopat ett annat företags tekniska eller yrkesmässiga kapacitet för att uppfylla förfrågningsunderlagets krav.

Av 11 kap. 12 § LOU framgår att en leverantör vid behov och när det gäller ett visst kontrakt får åberopa andra företags ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Leverantören ska genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att leverantören kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande: "För det fall andra företags tekniska/yrkesmässiga kapacitet åberopas ska anbudsgivaren bifoga intyg som styrker att man verkligen disponerar denna kapacitet (t ex åtagande-

förklaring från underleverantören; inför ett eventuellt avtalstecknande kommer kommunen att infordra en kopia på samarbetsavtal). Av åtagandet ska framgå att anbudsgivaren kommer förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras." Detta framgår under punkt AFB.52.

Under rubriken "Särskilda resurser" anges att anbudsgivaren ska bekräfta att viss utrustning finns tillgänglig under entreprenadtiden, nämligen skylift upp till 25 meter, traktorgrävare, kranbil, kabelsökare och kabelfelsökare (stötton). Det anges att bevis om kravuppfyllelse inte behöver anges i anbudet. Även detta framgår under punkt AFB.52.

Förvaltningsrätten kan inte se annat än att ovan nämnda krav är ett krav på teknisk kapacitet. Den anbudsgivare som åberopar ett annat företags kapacitet för att uppfylla kravet har därmed varit skyldig att ge in sådan bevisning som avses i 11 kap. 12 § LOU och punkt AFB.52 i förfrågningsunderlaget. Vad kommunen angett om att "bevis om kravuppfyllelse" inte behöver anges i anbudet leder inte till någon annan bedömning.

Frågan är då om One Nordic faktiskt har åberopat ett annat företags kapacitet för att uppfylla kravet på tillgång till särskilda resurser.

Förvaltningsrätten anser att One Nordics anbud är något tvetydigt i detta avseende. Det organisationsschema som hör till anbudet ger klart intryck av att One Nordic för egen del, under sin projektledare, har tillgång till skyliftar upp till 25 meter, traktorgrävare, kranbilar, kabelsökare och kabelfelsökare (stötton), dvs. exakt den utrustning som nämns i punkt AFB.52 i förfrågningsunderlaget. Under punkt 3 i anbudet anges vidare att One Nordic har tillgång till all den utrustning som krävs för att genomföra uppdraget. Som exempel på utrustning anges bl.a. skylift till 25 meter, traktorgrävare, kranbilar och utrustning för felsökning av kabelfel.

Det som ändå leder till viss osäkerhet är det One Nordic anger under punkt 1.2 i anbudet, under rubriken "Underentreprenörer": "One Nordic har för avsikt att sköta hela åtagandet i detta uppdrag med egna resurser så långt det är möjligt, dock kommer underentreprenörer att användas där egna resurser inte räcker till. Nedan följer en redogörelse för de arbetsmoment som kan kräva nyttjande av underentreprenör:

- Kran/skylift vid arbete med högmast
- Extra TMA resurs där One Nordics egna inte är tillräckliga
- Grävmaskin vid markarbete
- Stabilitetstest av stolpar
- Röttskadebesiktning
- Inmätning/kartering".

Trots oklarheten anser förvaltningsrätten att det inte utifrån enbart dessa uppgifter framgår att One Nordic åberopar ett annat företags kapacitet i den mening som avses i 11 kap. 12 § LOU och förfrågningsunderlaget. Detta gäller särskilt när man läser uppgifterna tillsammans med de delar av anbudet som har beskrivits ovan (organisationsschemat och beskeden under punkt 3). Det framstår tvärtom som att One Nordic har en uttalad avsikt att sköta det aktuella uppdraget med egna resurser. Exemplifieringen av arbetsmoment som möjligen kan kräva nyttjande av underentreprenör kan inte tolkas så att One Nordic generellt sett åberopar ett annat företags kapacitet för att nå upp till den miniminivå som i förfrågningsunderlaget anges för upphandlingen. (Jämför prop. 2006/07:128 s. 246 och Kammarrätten i Jönköpings dom den 14 maj 2013 i mål nr 414-13.)

Vid en sammantagen bedömning av anbudet anser förvaltningsrätten alltså att One Nordic inte har åberopat ett annat företags kapacitet för att uppfylla aktuella krav. One Nordic har därmed inte varit skyldig att ge in sådan bevisning som avses i 11 kap. 12 § LOU samt punkt AFB.52 i

förfrågningsunderlaget och kommunen har inte agerat i strid mot LOU på det sätt som görs gällande. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Johan Jansson

Förvaltningsrättsfiskal

Förvaltningsrättsnotarien Ulrica Ljunggren har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.